

Vrati mi moj domen!

Ako imate zaštićenu robnu marku, da li imate i **pravo na istoimeno naziv internet domena**? Ako imate registrovan naziv internet domena, da li time imate i zaštićenu robnu marku?

☞ Lazar Bošković

Za pravno neupućene čitaoce, da odmah razjasnimo: robna marka i naziv internet domena nisu isto, iako mogu da zvuče slično ili isto. Jer, robne marke (tačnije: žigovi) registruju se u postupku pred Zavodom za intelektualnu svojinu, a internet domeni kod RNIDS-ovih ovlašćenih registra. Ta dva procesa ni na koji način nisu automatski povezana, već vlasnik robne marke mora sam da obezbedi i odgovarajući domen uz nju.

OK, odgovorili smo na pitanje iz uvodnog pasusa, nema potrebe da čitate ostatak

teksta, već krenite pravo u Zavod ili kod ovlašćenog registra i obavite to! Ali, da, znamo šta vam se desilo – neko je pre vas već registrovao internet domen koji savršeno ide uz vašu robnu marku... Srećom, nije sve izgubljeno.

Domenskim sporom do domena

Najpre morate da znate da registracija internet domena funkcioniše po principu „Prvi u vremenu, jači u pravu“, što narod kaže „Ko prvi domenu – njegov je“. Ali, u uslovima registracije domena jasno piše da

registrant (korisnik naziva domena) izjavljuje da, prema svom najboljem znanju i iskrenom uverenju, registracija traženog naziva domena ne povređuje tuđe pravo intelektualne svojine ili neko drugo subjektivno pravo. Takođe, izjavljuje da domen ne registruje protivno načelu

savesnosti, poštenja i dobrih poslovnih običaja, te da domen neće svesno koristiti protivno ovim načelima. Međutim, postoje firme i pojedinci koji jeftino registruju domene s nazivom tuđe firme ili brenda kako bi ih kasnije skupo preprodali. Kako da ipak preuzmete željeni

Ko je **dobio** domenski spor?

U svetu se svakog dana vodi na stotine domenskih sporova, ali da vidimo šta se dešava u našem dvorištu, odnosno s nacionalnim internet domenima .RS i .CPE. Sledi spisak vlasnika brendova koji su dobili sporove u arbitražnim postupcima:

- **Google** je dobio spor za *googlesrbija.rs*, jer je tužena strana zloupotrebljavala taj naziv domena za izazivanje zabune kod posetilaca svog sajta;
- **Danone** je dobio spor za domen *danone.rs*;

- **Buddha Bar** je dobio spor za *buddhabar.rs* i *buddhabar.co.rs*;
- **City 24** je dobio spor za domen *city24.rs*;
- **Volvo** je dobio spor za *volvo.rs* i *volvo.co.rs*;
- **Pirelli** je dobio spor za *pirelli.rs*, *pirelli.co.rs* i *pirelli.in.rs*;
- **Bofrost** je dobio spor za *bofrost.rs*, čak je dokazan i pokušaj preprodaje naziva domena za 150.000 evra;
- **Akrapović** je dobio spor za *akrapovic.rs*;
- **Tehnomanija** dobila spor za *tehnomania.rs* i *tehnomania.co.rs*,

internet identitet? Zavisi od toga da li je taj koji je registrovao željeni naziv domena to uradio iz dobrih ili zlih namera. Ukratko: da li on stvarno ima neko smisljeno pravo na takav naziv domena ili je to uradio zbog neopravdane koristi. Pravna definicija i postupak

su, naravno, mnogo složeniji i podrazumevaju da, ako mislite da je neko povredio pravo intelektualne svojine ili neko drugo subjektivno pravo koje pripada vama, registrujući neki od naziva nacionalnih .RS i/ili .CPB internet domena, imate pravo da pokrenete postupak pred

Komisijom za rešavanje sporova povodom registracije nacionalnih internet domena.

Da biste kao tužilac tako pokrenut domenski spor na kraju i dobili, mora da se dokaže da su zbirno ispunjeni sledeći uslovi: da je naziv domena istovetan ili zbudjujuće sličan vašem zašti-

ćenom žigu, da tuženi registrant nema pravo ili legitiman interes da koristi sporni naziv domena i da je tuženi registrant naziv domena koristio protivno načelima savesnosti, poštenja i dobrih poslovnih običaja. Ovo poslednje znači da je registrovao naziv domena u cilju prodaje ili davanja u zakup tužiocu ili tužiočevom konkurentu po nesrazmerno većoj ceni od cene registracije domena, kako bi sprečio tužiocu da ga koristi kao naziv domena za svoj zaštićeni žig ili naneo štetu svom poslovnom konkurentu, ili da je koristio naziv domena koji je istovetan ili bitno sličan zaštićenom žigu tužioca radi zarade zbudjuvanjem i privlačenjem posetilaca na svoj sajt.

Troškovi arbitražnog postupka iznose od 1500 evra (u dinarskoj protivvrednosti) pa naviše, zavisno od broja naziva domena, trajanja i radnji potrebnih u toku postupka. Ko vam je kriv kad niste na vreme izdvojili par desetina evra da registrujete taj željeni naziv domena...

jer su doveli u zabludu posetioce sajta, vodeći ih pritom na sajt konkurentske firme iz iste branše;

- **Webasto** je dobio spor za domen *webasto.rs*;
- **The Body Shop International Plc** je dobio spor za *thebodyshop.rs*;
- **SAOP računalništvo** je dobio spor za *minimax.rs*;
- **Intesa Sanpaolo** je dobila spor za *банкаинтеза.срб*, što je ujedno i prvi spor u vezi s nekim nazivom .CPB domena;
- **Yahoo! Inc** je dobio spor za *yahoo.rs*;

- **Les Publications Conde Nast** je dobio spor za *vogue.rs*;
- **Calvin Klein Trademark Trust** je dobio spor za *ck.rs*;
- **Bayerische Motoren Werke** je dobio spor za *bmwmotorrad.rs* i *bmwkum.rs*;
- **International Business Machines Corporation** je dobio spor za *ibm.rs*;
- **Hans Georg Hagleitner** je dobio spor za *hagleitner.rs* i *hagleitner.co.rs*;
- **Eli Lilly Corporate Center** je dobio spor za *cialis.in.rs*;

- Vlasnik firme **Vaš potrkčo** dobio je spor za *potrkčobeograd.rs*, jer je fizičko lice koje je registrovalo sporni domen to učinilo radi boljeg pozicioniranja u rezultatima pretrage za svoju kurirsku službu, koja u svom nazivu nema taj pojam.

Ko je izgubio domenski spor?

U svetu je poznat slučaj domena *milka.fr*, kada poznata fabrika čokolade, iako je vlasnik svetski poznatog zaštićenog žiga, nije uspela da ospori pravo na taj domen gospođi Milki (iz naših

krajeva), koja je s punim pravom to registrovala za svoje potrebe. Ipak, kasnije je došlo do nagodbe.

Kod nas se nešto slično desilo za domen *hyatt.rs*, za koji svetski poznati hotelski lanac nije dobio spor, jer se ispostavilo da je taj naziv skraćena koja nema veze s nazivom hotela, nije korišćen za zbudjuvanje posetilaca sajta niti je bilo pokušaja preprodaje. Takođe, ni domaći trgovački lanac Dis nije dobio spor za *dis.rs* i *dis.co.rs*, zbog istovetne skraćene koju koristi tužena strana, ali je, izgleda, kasnije otkupio *dis.rs*.